

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

I forrige århundrede var Danmarks økonomiske situation på mange måder vanskelig, ligesom den er nu, og da besluttede man i en folkelig forståelse at bygge en lang række fælles ting op. Sparekassebevægelse, husmandsbevægelse, andelsbevægelse, højskolebevægelse, brugsforeningsbevægelse, kreditforeninger og gensidige forsikringsselskaber byggede man op i fællesskab, i solidaritet med hinanden. Man garanterede for hinanden for at få skabt virksomheder på egnen eller i det område, man virkede i, og opbyggede så gennem flere generationer en fælles formue, der tilhørte den pågældende egn.

Skatteministeren og jeg kommer begge fra en by, hvori der har eksisteret en sparekasse i 132 år. Mange generationer besluttede, før jeg blev garant i den lokale sparekasse, at bygge noget op på vores egn for at hjælpe den, og den fælles formue, vi skabte, var til fælles gavn for alle på egnen, ikke kun nogle få havde råderet over den og kunne bruge af den.

Det er den danske model, og det er den, et flertal øjensynlig her vil sige farvel til ligesom til det solidaritetsprincip, der lå i det lokale samfund: »En for alle og alle for én«. Og den fælles formue, vi skaber, den udlodder vi ikke, sagde man. Den lader vi gå videre til næste generation, der kan bygge videre til glæde for vores egn, også for vores sparekasse.

Derfor vil jeg sige: Sparekasserne og sparekassernes formue og kreditforeningernes formue tilhører ikke dem, der tilfældigvis i dag er garant i Skals Sparekasse, men den tilhører den egn, hvor der gennem 132 år i fællesskab blev bygget noget op. Det er der ikke nogen der skal rane i dag.

Erling Olsen (S):

Den fungerende industriminister har jo ret i, at der ikke er noget, der tvinger garanterne til at omdanne deres sparekasse til et aktieselskab, men der er et fabelagtigt økonomisk incitament, for så kan de med kun 25 pct. af sparekassens arbejdende kapital få 90 pct. af dens udbytte, mens de reserver, som hr. Bjørn Westh talte om, der var sparet op gennem 132 år, kommer med 75 pct og skal have 10 pct.

Ville noget medlem af regeringen frivilligt skyde 75 pct. ind i et foretagende og få 10 pct. af

overskuddet? Det tror jeg ikke. Det gør man kun under tvang, og deri ligger ekspropriationen. Men vores formål med at påberåbe ekspropriationen er ud over at skringe vagt i gevær – når man tager så mange penge væk fra noget almenyttigt, må der tales med store bogstaver – at bede om, at dette forslag går tilbage til udvalget i håb om, at regeringspartierne vil besinde sig. Det er højst ejendommeligt, at når vi kommer og siger, at vi gerne vil tage regeringens oprindelige lovforslag med ét ændringsforslag, der kun har relevans i tilfælde af, at sparekassen opløses, så siger man nej. Det må være, fordi man spekulerer i sparekassernes opløsning.

Dohrmann (FP):

Det er først og fremmest til hr. Bjørn Westh, fordi hr. Bjørn Westh glemmer en ting. Langt hen ad vejen kan man være enig med ham. Men stadig væk er de, der afgør det hele, som der nu er sagt flere gange, garanterne. Jeg skal da ikke på nogen måde bestride, at i mange områder har man bygget en kapital op gennem flere generationer, og man kan godt sige, at den har en vis lokal tilknytning.

Men hr. Bjørn Westh glemmer blot det væsentlige, nemlig at det er sparekasserne selv, som ønsker at blive omdannet til aktieselskaber. Det er ikke sådan, at Folketingets flertal siger: Nu skal I omdannes. Derfor vil det, hr. Bjørn Westh gør sig til talsmand for, være ensbetydende med, at mange af de sparekasser, som hr. Bjørn Westh taler så varmt for, vil blive tvunget til at lukke, hvis de ikke får mulighed for at omdanne sig til aktieselskab. Det er dér, det hele ligger begravet.

Vi ønsker på ingen måde at tvinge sparekasserne til noget som helst. De skal selv afgøre det. Vi ønsker at give dem så frie muligheder som muligt, uden at de skal tvinges til at have en eller anden socialiststyret fond, som det hele drejer sig om, for det er det, Socialdemokratiet vil. De vil have deres evindelige fonde, hvor de kan udpege nogle forskellige folk, som kan styre og dirigere hele kapitalen. Det er det, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Nej, hr. Dohrmann, det drejer det sig bestemt ikke om. Vores ordfører, hr. Erling Olsen, har netop sagt, at man kunne godt bruge Frem-